



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 12 lutego 2025 r.

Poz. 1343

POROZUMIENIE WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 6 lutego 2025 r.

w sprawie powierzenia obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych

zawarte pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim Agatą Sobczyk, reprezentowanym przez I Wicewojewodę Wielkopolskiego Karolinę Fabiś-Szulc, zwanym dalej „Wojewodą”, a Miastem Poznań, zwanym dalej „Gminą”, reprezentowanym przez Trzeciego Zastępcę Prezydenta - Zastępczynię Prezydenta Miasta Poznania Natalię Weremczuk, na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2337).

§ 1. 1. Wojewoda powierza, a Gmina przyjmuje obowiązek utrzymania grobów i cmentarzy wojennych na obszarze Gminy zgodnie z ustawą z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych.

2. Do zakresu obowiązku, o którym mowa w ust. 1, należy:

- 1) pielęgnacja zieleni oraz utrzymanie porządku i czystości na cmentarzach, kwaterach i grobach wojennych, w tym na terenie kwater wojennych i cmentarzy wojennych, poprzez:
 - a) koszenie trawników w sposób niepozwalający na zanieczyszczenie skoszoną trawą nagrobków, wygrabianie i wywóz skoszonej trawy, obcinanie brzegów trawnika, podlewanie trawników na kwaterach zaopatrzonych w system nawadniający,
 - b) wiosenne i jesienne wygrabianie oraz wywóz liści bez pozostawiania na obiekcie zgarniętych liści na niedzielę lub na jeden z dni wymienionych w pkt 2,
 - c) w przypadku skupin krzewów i żywopłotów – przekopanie, odchwaszczanie, odcięcie brzegów, podlewanie, odmładzanie, wiosenne i jesienne wygrabianie oraz wywóz liści, usuwanie, cięcia żywopłotów,
 - d) pielenie i przekopanie pnączy i roślin okrywowych,
 - e) cięcie pielęgnacyjne drzew i krzewów, wycinkę suchych, chorych i zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia gałęzi lub drzew (w przypadku drzew wycięcie poniżej poziomu gruntu), usuwanie wiatrołomów, usuwanie odrostów, ich wywóz oraz dowóz ziemi urodzajnej,
 - f) zmiatanie, odśnieżanie, posypywanie alejek i schodów piaskiem, oprysk i oczyszczanie lub gracowanie alejek z darni, oczyszczanie krawężników alejek,
 - g) powierzchniowe oczyszczanie terenu,
 - h) prace porządkowe,
 - i) dwukrotne mycie nagrobków lastrykowych i granitowych: pierwszy raz do końca maja, drugi raz od września do października,
 - j) czyszczenie otoczenia i nawierzchni wokół pomnika na mogile zbiorowej poległych Powstańców Wielkopolskich na cmentarzu górczyńskim, w szczególności w październiku i listopadzie,

- k) niezbędne prace ogrodnicze;
- 2) przygotowanie uroczystego wyglądu obiektów grobownictwa wojennego na związane z nimi święta i rocznice przypadające w dni: 23 lutego, 23 marca, 8 maja, 15 sierpnia, 1 września, 1 listopada, 11 listopada, 27 grudnia oraz przypadający w listopadzie "Dzień Pamięci Wspólnoty Brytyjskiej", w tym przygotowanie masztów flagowych do uroczystości na cmentarzach na Cytadeli;
 - 3) doraźne naprawy, czyszczenie i konserwacja nagrobków, pomników i innych urządzeń na grobach, kwaterach i cmentarzach wojennych w celu usunięcia lub zabezpieczenia przypadkowych zniszczeń albo skutków dewastacji;
 - 4) współpraca z Miejskim Konserwatorem Zabytków w Poznaniu w zakresie opieki nad grobami i cmentarzami wojennymi wpisanymi do rejestru zabytków;
 - 5) prowadzenie ksiąg pochowanych oraz dokonywanie wpisów do imiennej ewidencji pochowanych przy współpracy z Wojewodą;
 - 6) przeprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych na Cytadeli pod nadzorem saperskim;
 - 7) realizacja I etapu rewitalizacji Cmentarza Bohaterów Polskich;
 - 8) opracowanie całościowej koncepcji rewaloryzacji cmentarza na stokach Cytadeli (tzw. Masterplanu);
 - 9) przeprowadzenie prac konserwatorskich tablic inskrypcyjnych na grobie żołnierzy francuskich na Cmentarzu Wojennym Armii Czerwonej na Cytadeli w Poznaniu;
 - 10) aktualizacja danych na tablicach inskrypcyjnych w kwaterze ofiar nalotu na Poznań z 1 września 1939 r. na Cmentarzu Komunalnym nr 1 na Miłostowie;
 - 11) wykonanie programu prac konserwatorskich dla grobów wojennych położonych na cmentarzu parafialnym przy ul. Głuszyna oraz na Cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan;
 - 12) wykonanie nowego nagrobka z granitu Bohus Grey (szary) na mogile Władysława Wawrzyniaka, położonej na cmentarzu parafialnym przy ul. Nowina, zgodnie ze wzorem nagrobka na grób wojenny dla województwa wielkopolskiego, z zastosowaniem inskrypcji uzgodnionej z Instytutem Pamięci Narodowej i Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim w Poznaniu.

3. Zestawienia grobów i cmentarzy wojennych na terenie Miasta Poznania, objętych Porozumieniem, stanowią Załączniki Nr 1 i Nr 2 do Porozumienia.

4. Szczegóły dotyczące realizacji zadań, specyfikacji technicznej oraz podziału środków na poszczególne zadania zostaną ustalone przez przedstawicieli stron Porozumienia.

5. W przypadku Cmentarza Wspólnoty Brytyjskiej zakres prac, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3, Gmina ustali we współpracy z Przedstawicielem Honorowym w Polsce Komisji Wspólnoty Narodów ds. Grobów Wojennych (CWGC).

§ 2.1. Na realizację obowiązku powierzonych Porozumieniem Wojewoda przekaze Gminie w roku 2025 dotację w wysokości **1 750 000,00 (słownie: jeden milion siedemset pięćdziesiąt tysięcy złotych)** z działu 710 rozdziału 71035 § 2020.

2. Przekazanie środków finansowych nastąpi w terminie 60 dni od dnia podpisania Porozumienia.

3. Podział środków finansowych na zadania zawarte w § 1 ust. 2 przedstawia się następująco:

- 1) na zadania będące w kompetencji Zarządu Zieleni Miejskiej Miasto Poznań otrzymuje 1 655 000,00 zł (słownie: jeden milion sześćset pięćdziesiąt pięć tysięcy złotych);
- 2) na zadania będące w kompetencji Usług Komunalnych Miasto Poznań otrzymuje 95 000,00 zł (słownie: dziewięćdziesiąt pięć tysięcy złotych);

4. Opóźnienie w terminach uruchomienia dotacji przez Wojewodę może nastąpić jedynie z przyczyn niezależnych od Wojewody. O przyczynach takiego opóźnienia Gmina zostanie powiadomiona w formie pisemnej.

5. Środki wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w terminie i na zasadach określonych w art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.).

§ 3. 1. Wojewoda ma prawo kontroli prawidłowości wykonania obowiązku powierzonego Porozumieniem w trakcie jego realizacji i po jego zakończeniu.

2. Tryb i zasady przeprowadzenia kontroli określa ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

§ 4. 1. Termin wykorzystania dotacji oraz termin wykonania obowiązku powierzonego Porozumieniem strony ustalają do dnia 31 grudnia 2025 roku.

2. Końcowe rozliczenie środków wykorzystanych na realizację obowiązku powierzonego Porozumieniem Gmina przedłoży Wojewodzie do dnia 12 stycznia 2026 r. oraz zwróci niewykorzystane środki w terminie do 15 stycznia 2026 r. na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu: NBP Oddział w Poznaniu Nr 98 1010 1469 0005 8913 9130 0000.

3. Od kwot dotacji zwróconych po terminie określonym w ust. 2 nalicza się odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, począwszy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin zwrotu dotacji.

4. Do rozliczenia, o którym mowa w ust. 2, Gmina załącza uwierzytelnione kopie następujących dokumentów, które przekazuje do Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu:

- 1) zlecenia, faktury lub rachunki, umowy,
- 2) dowody zapłaty,
- 3) dokumenty przetargowe lub zestawienie ofert, jeśli nie przeprowadzono przetargu,
- 4) kosztorysy,
- 5) opisy wykonanych prac,
- 6) protokoły odbioru,
- 7) fotografie obiektu sprzed rozpoczęcia prac i po ich zakończeniu (z uwzględnieniem treści napisów na obiektach).

5. Gmina zobowiązuje się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków.

6. Gmina zobowiązuje się przy realizacji obowiązku do stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320).

7. W przypadku uzyskania dochodów z realizacji obowiązku, o którym mowa w § 1 ust. 2, należy je odprowadzić na rachunek bankowy Wojewody Wielkopolskiego, subkonto dochodów budżetowych nr 17 1010 1469 0005 8922 3100 0000. W tytule przelewu należy wskazać klasyfikację budżetową wraz z opisem operacji przelewu.

§ 5. 1. Porozumienie zostaje zawarte na okres do dnia 31 grudnia 2025 r.

2. Każda ze stron może rozwiązać Porozumienie z miesięcznym pisemnym wypowiedzeniem dokonany na koniec miesiąca kalendarzowego.

3. W razie rażącego naruszenia przez jedną ze stron postanowień Porozumienia lub nienależytego wykonywania obowiązków, druga strona ma prawo rozwiązać Porozumienie bez zachowania terminu wypowiedzenia, poprzez oświadczenie złożone na piśmie.

§ 6. Zmiany Porozumienia wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 7. 1. W sprawach związanych z nowymi upamiętnieniami, w tym ze zmianą treści napisów na obiektach, Gmina ma obowiązek pozyskania opinii właściwego konserwatora zabytków i Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz przedłożenia ich do akceptacji Wojewodzie.

2. W sprawach związanych z ekshumacją i przeniesieniem zwłok Gmina ma obowiązek pozyskania decyzji Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, właściwej miejscowo jednostki Państwowej Inspekcji Sanitarnej i innych podmiotów, o ile wymagają tego obowiązujące przepisy.

3. W pozostałych sprawach nieuregulowanych w Porozumieniu zastosowanie mają przepisy ustawy o finansach publicznych i ustawy o grobach i cmentarzach wojennych.

§ 8. Porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania przez obie strony.

§ 9. 1. Porozumienie sporządzono w wersji cyfrowej.

2. Porozumienie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

I Wicewojewoda Wielkopolski
(-) Karolina Fabiś-Szulc

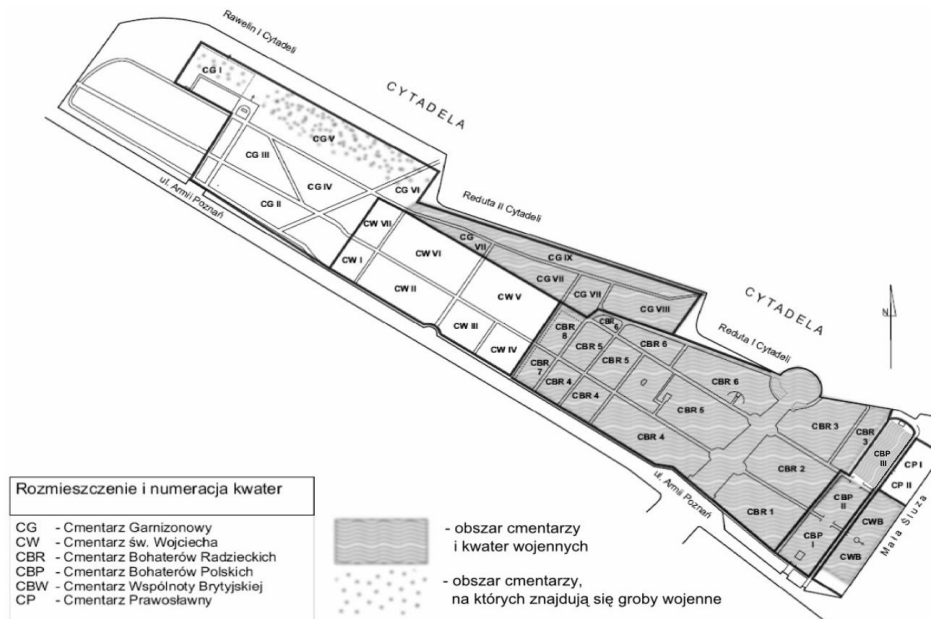
Trzeci Zastępca Prezydenta - Zastępczyni
Prezydenta Miasta Poznania
(-) Natalia Weremczuk

Zestawienie grobów, kwater i cmentarzy wojennych na terenie Miasta Poznania.**Cytadela i cmentarze komunalne***stan z dnia 14.01.2025 r.***Spis treści**

I.	Cytadela poznańska, Park Cytadela, ul. Armii Poznań, Poznań.....	2
1.	Groby wojenne na Cmentarzu Garnizonowym w Poznaniu.....	3
2.	Cmentarz Wojenny Armii Czerwonej – w całości cmentarz wojenny	10
3.	Kwarty i groby wojenne na Cmentarzu Bohaterów Polskich.....	12
4.	Cmentarz Wspólnoty Brytyjskiej – cmentarz wojenny.....	14
5.	Cmentarz Prawosławny.....	14
II.	Cmentarz Komunalny – Miłostowo	15
III.	Cmentarz Komunalny – Junikowo	16

I. Cytadela poznańska, Park Cytadela, ul. Armii Poznań, Poznań

Plan orientacyjny cmentarzy na terenie Cytadeli



Kwatery i cmentarze wojenne zajmują nowoutworzone działki:

obwód Poznań, Nr ark. mapy: 01, nr działek:

1/21, 1/22, 1/23

Pojedyncze groby wojenne znajdują się na nowoutworzonych działkach:

obwód Poznań, Nr ark. mapy: 01, nr działek:

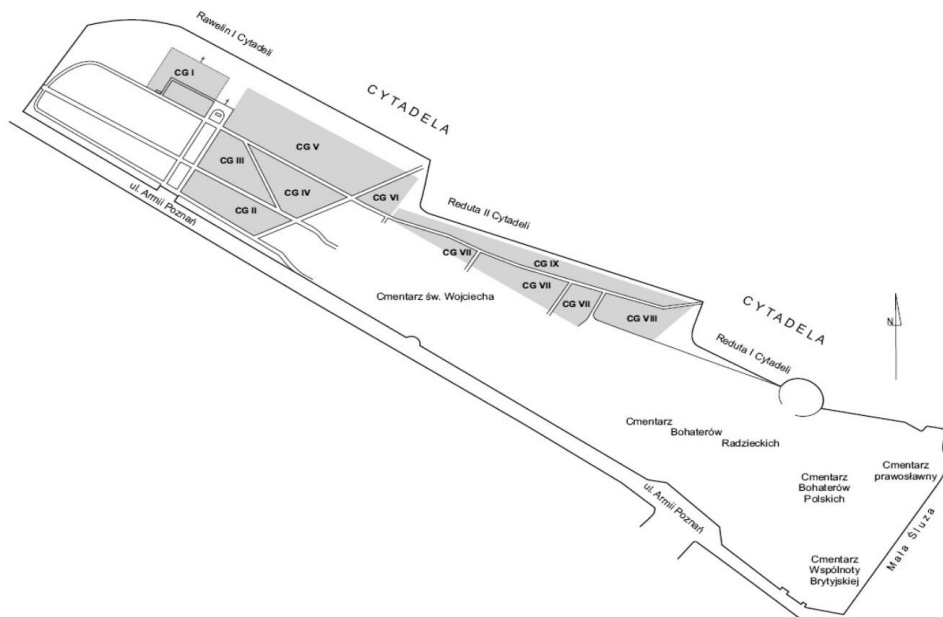
1/17 (2 groby wojenne – kwatery CG-II),

1/18 (210 grobów wojennych – kwatery CG-I, CG-V, CG-VI),

1. Groby wojenne na Cmentarzu Garnizonowym w Poznaniu.

Pojedyncze groby wojenne znajdują się na nowoutworzonych działkach:
obręb Poznań, Nr ark. mapy: 01, nr działek:
1/17 (2 groby wojenne – kwatery CG-II),
1/18 (210 grobów wojennych – kwatery CG-I, CG-V, CG-VI),

Plan orientacyjny Cmentarza Garnizonowego



Groby wojenne na kwaterach CG-I, CG-II, CG-V

Kwatery CG-I, CG-V, CG-VI znajdują się na terenie nowoutworzonej działki 1/18.

Kwaterna CG-II znajduje się na terenie nowoutworzonej działki 1/17.

Na kwaterach CG-I, CG-II, CG-V oraz CG-VI znajdują się niżej wymienione **groby wojenne**:

Kwaterna CG-I:

grobów wszystkich: 141, **grobów wojennych: 33 oraz pomnik poświęcony Poległym Lotnikom:**

CG-I-A-1	CG-I-A-18	CG-I-A-29
CG-I-A-3	CG-I-A-19	CG-I-B-1
CG-I-A-4	CG-I-A-20	CG-I-B-2
CG-I-A-5	CG-I-A-21	CG-I-B-8
CG-I-A-6	CG-I-A-22	CG-I-B-12
CG-I-A-7	CG-I-A-23	CG-I-B-14
CG-I-A-8	CG-I-A-24	CG-I-B-18
CG-I-A-9	CG-I-A-25	CG-I-B-33
CG-I-A-10	CG-I-A-26	CG-I-B-34
CG-I-A-11	CG-I-A-27	CG-I-B-35
CG-I-A-17	CG-I-A-28	CG-I-B-41

Kwaterna CG-II:

grobów wszystkich: 149, **grobów wojennych: 2:**

CG-II-19 POR. BOJANOWICZ MIECZYŚLAW

CG-II-27 STRZ. LEWANDOWSKI FR. +6.10.1946 – nagrobek w mogile zbiorowej (poległ w walce z Ukraińską Powstańczą Armią);

Kwatera CG-V:grobow wszystkich: 348, **grobow wojennych: 175:**

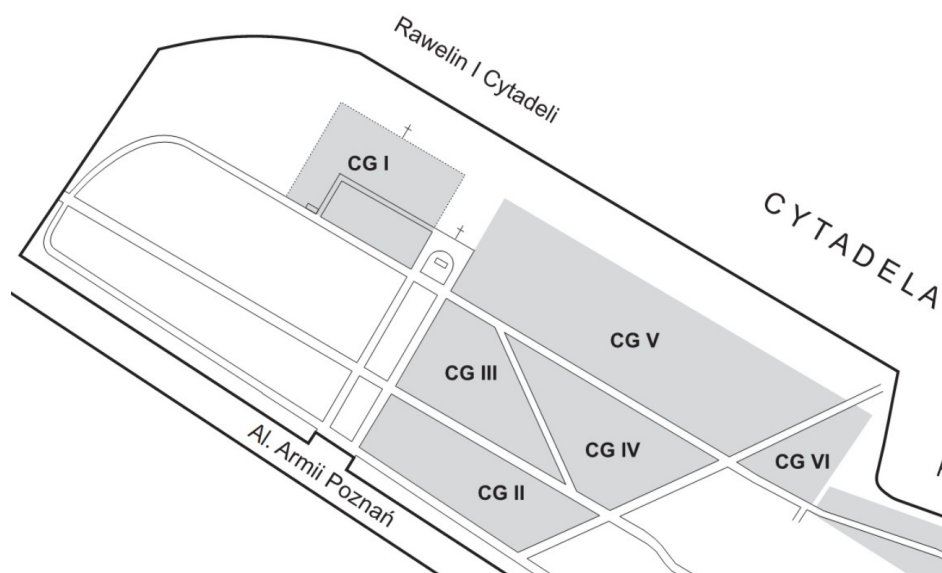
CG-V-1	CG-V-33	CG-V-66	CG-V-109	CG-V-142	CG-V-178
CG-V-2	CG-V-34	CG-V-68	CG-V-110	CG-V-143	CG-V-179
CG-V-3	CG-V-35	CG-V-69	CG-V-111	CG-V-144	CG-V-187
CG-V-4	CG-V-37	CG-V-70	CG-V-112	CG-V-145	CG-V-188
CG-V-5	CG-V-38	CG-V-71	CG-V-113	CG-V-146	CG-V-189
CG-V-6	CG-V-39	CG-V-72	CG-V-114	CG-V-148	CG-V-190
CG-V-7	CG-V-40	CG-V-73	CG-V-115	CG-V-150	CG-V-191
CG-V-8	CG-V-41	CG-V-75	CG-V-116	CG-V-151	CG-V-192
CG-V-9	CG-V-42	CG-V-76	CG-V-117	CG-V-152	CG-V-193
CG-V-10	CG-V-43	CG-V-77	CG-V-118	CG-V-154	CG-V-194
CG-V-11	CG-V-44	CG-V-78	CG-V-119	CG-V-155	CG-V-195
CG-V-12	CG-V-45	CG-V-79	CG-V-120	CG-V-156	CG-V-197
CG-V-13	CG-V-46	CG-V-80	CG-V-121	CG-V-157	CG-V-198
CG-V-14	CG-V-47	CG-V-81	CG-V-123	CG-V-158	CG-V-199
CG-V-15	CG-V-48	CG-V-84	CG-V-124	CG-V-159	CG-V-200
CG-V-16	CG-V-49	CG-V-85	CG-V-125	CG-V-160	CG-V-201
CG-V-17	CG-V-50	CG-V-89	CG-V-126	CG-V-161	CG-V-202
CG-V-18	CG-V-51	CG-V-90	CG-V-127	CG-V-162	CG-V-203
CG-V-19	CG-V-52	CG-V-91	CG-V-128	CG-V-163	CG-V-204
CG-V-20	CG-V-53	CG-V-94	CG-V-129	CG-V-164	CG-V-205
CG-V-21	CG-V-54	CG-V-97	CG-V-130	CG-V-165	CG-V-206
CG-V-22	CG-V-55	CG-V-98	CG-V-131	CG-V-166	CG-V-207
CG-V-23	CG-V-56	CG-V-99	CG-V-132	CG-V-168	CG-V-208
CG-V-24	CG-V-58	CG-V-100	CG-V-133	CG-V-169	CG-V-209
CG-V-25	CG-V-59	CG-V-101	CG-V-134	CG-V-171	CG-V-210
CG-V-26	CG-V-60	CG-V-102	CG-V-136	CG-V-172	CG-V-276
CG-V-27	CG-V-61	CG-V-103	CG-V-137	CG-V-173	CG-V-277
CG-V-29	CG-V-62	CG-V-104	CG-V-138	CG-V-174	
CG-V-30	CG-V-63	CG-V-105	CG-V-139	CG-V-175	
CG-V-31	CG-V-64	CG-V-106	CG-V-140	CG-V-176	
CG-V-32	CG-V-65	CG-V-108	CG-V-141	CG-V-177	

Kwarta CG-VI:

grobow wszystkich: 34

grobow wojennych: 2: CG-VI-19, CG-VI-26

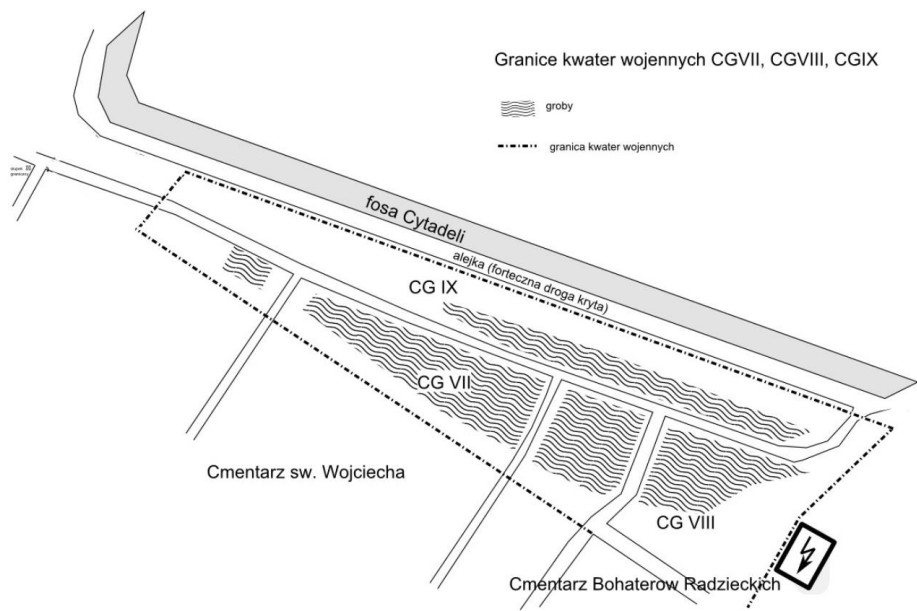
Szkice kwater CG-I, CG-II, CG-V, CG-VI Cmentarza Garnizonowego.



Kwatery wojenne CG-VII, CG-VIII, CG-IX, tzw. Cmentarz Powstańców Wielkopolskich i Poległych w latach 1918-1920 – teren kwater w całości

- obszar kwater wojennych CG-VII, CG-VIII, CG-IX wyznaczony jest orientacyjnie na planie linią przerywaną i znajduje się w północno-zachodniej części nowoutworzonej działki 1/21.
- **dokładne granice obszaru określone są granicami geodezyjnymi nowoutworzonej działki 1/21**
- od południa kwatery CG-VIII łączy się z Cmentarzem Wojennym Armii Czerwonej.

Plan orientacyjny kwater wojennych CG-VII, CG-VIII, CG-IX



Poniżej przedstawiony jest **spis grobów wojennych** na kwaterach CG-VII, CG-VIII, CG-IX:

Kwatera CG-VII:Grobowów wszystkich: 236, grobowów wojennych: 234.

CG-VII-1	CG-VII-49	CG-VII-97	CG-VII-144	CG-VII-191
CG-VII-2	CG-VII-50	CG-VII-98	CG-VII-145	CG-VII-192
CG-VII-3	CG-VII-51	CG-VII-99	CG-VII-146	CG-VII-193
CG-VII-4	CG-VII-52	CG-VII-100	CG-VII-147	CG-VII-194
CG-VII-5	CG-VII-53	CG-VII-101	CG-VII-148	CG-VII-195
CG-VII-6	CG-VII-54	CG-VII-102	CG-VII-149	CG-VII-196
CG-VII-7	CG-VII-55	CG-VII-103	CG-VII-150	CG-VII-197
CG-VII-8	CG-VII-56	CG-VII-104	CG-VII-151	CG-VII-198
CG-VII-9	CG-VII-57	CG-VII-105	CG-VII-152	CG-VII-199
CG-VII-10	CG-VII-58	CG-VII-106	CG-VII-153	CG-VII-200
CG-VII-11	CG-VII-59	CG-VII-107	CG-VII-154	CG-VII-201
CG-VII-12	CG-VII-60	CG-VII-108	CG-VII-155	CG-VII-202
CG-VII-13	CG-VII-61	CG-VII-109	CG-VII-156	CG-VII-203
CG-VII-14	CG-VII-62	CG-VII-110	CG-VII-157	CG-VII-204
CG-VII-15	CG-VII-63	CG-VII-111	CG-VII-158	CG-VII-205
CG-VII-16	CG-VII-64	CG-VII-112	CG-VII-159	CG-VII-206
CG-VII-17	CG-VII-65	CG-VII-113	CG-VII-160	CG-VII-207
CG-VII-18	CG-VII-66	CG-VII-114	CG-VII-161	CG-VII-208
CG-VII-19	CG-VII-67	CG-VII-115	CG-VII-162	CG-VII-209
CG-VII-20	CG-VII-68	CG-VII-116	CG-VII-163	CG-VII-210
CG-VII-22	CG-VII-69	CG-VII-117	CG-VII-164	CG-VII-211
CG-VII-23	CG-VII-70	CG-VII-118	CG-VII-165	CG-VII-212
CG-VII-24	CG-VII-71	CG-VII-119	CG-VII-166	CG-VII-213
CG-VII-25	CG-VII-72	CG-VII-120	CG-VII-167	CG-VII-214
CG-VII-26	CG-VII-73	CG-VII-121	CG-VII-168	CG-VII-215
CG-VII-27	CG-VII-74	CG-VII-122	CG-VII-169	CG-VII-216
CG-VII-28	CG-VII-75	CG-VII-123	CG-VII-170	CG-VII-217
CG-VII-29	CG-VII-76	CG-VII-124	CG-VII-171	CG-VII-218
CG-VII-30	CG-VII-77	CG-VII-125	CG-VII-172	CG-VII-219
CG-VII-31	CG-VII-78	CG-VII-126	CG-VII-173	CG-VII-220
CG-VII-32	CG-VII-79	CG-VII-127	CG-VII-174	CG-VII-221
CG-VII-33	CG-VII-80	CG-VII-128	CG-VII-175	CG-VII-222
CG-VII-34	CG-VII-81	CG-VII-129	CG-VII-176	CG-VII-223
CG-VII-35	CG-VII-82	CG-VII-130	CG-VII-177	CG-VII-224
CG-VII-36	CG-VII-83	CG-VII-131	CG-VII-178	CG-VII-225
CG-VII-37	CG-VII-84	CG-VII-132	CG-VII-179	CG-VII-226
CG-VII-38	CG-VII-85	CG-VII-133	CG-VII-180	CG-VII-227
CG-VII-39	CG-VII-86	CG-VII-134	CG-VII-181	CG-VII-228
CG-VII-40	CG-VII-87	CG-VII-135	CG-VII-182	CG-VII-229
CG-VII-41	CG-VII-88	CG-VII-136	CG-VII-183	CG-VII-230
CG-VII-42	CG-VII-89	CG-VII-137	CG-VII-184	CG-VII-231
CG-VII-43	CG-VII-90	CG-VII-138	CG-VII-185	CG-VII-232
CG-VII-44	CG-VII-91	CG-VII-139	CG-VII-186	CG-VII-233
CG-VII-45	CG-VII-92	CG-VII-140	CG-VII-187	CG-VII-234
CG-VII-46	CG-VII-93	CG-VII-141	CG-VII-188	CG-VII-235
CG-VII-47	CG-VII-94	CG-VII-142	CG-VII-189	CG-VII-171A
CG-VII-48	CG-VII-95	CG-VII-143	CG-VII-190	

Kwatera CG-VIII:Grobow wszystkich: 81, **grobow wojennych: 76.**

CG-VIII-1	CG-VIII-17	CG-VIII-35	CG-VIII-52	CG-VIII-70
CG-VIII-2	CG-VIII-18	CG-VIII-36	CG-VIII-53	CG-VIII-71
CG-VIII-3	CG-VIII-19	CG-VIII-37	CG-VIII-54	CG-VIII-72
CG-VIII-4	CG-VIII-20	CG-VIII-38	CG-VIII-55	CG-VIII-73
CG-VIII-5	CG-VIII-21	CG-VIII-39	CG-VIII-56	CG-VIII-74
CG-VIII-6	CG-VIII-23	CG-VIII-40	CG-VIII-57	CG-VIII-75
CG-VIII-7	CG-VIII-24	CG-VIII-41	CG-VIII-58	CG-VIII-76
CG-VIII-8	CG-VIII-25	CG-VIII-42	CG-VIII-59	CG-VIII-77
CG-VIII-9	CG-VIII-26	CG-VIII-44	CG-VIII-60	CG-VIII-78
CG-VIII-10	CG-VIII-27	CG-VIII-45	CG-VIII-61	CG-VIII-79
CG-VIII-11	CG-VIII-28	CG-VIII-46	CG-VIII-62	CG-VIII-80
CG-VIII-12	CG-VIII-29	CG-VIII-47	CG-VIII-63	CG-VIII-81
CG-VIII-13	CG-VIII-31	CG-VIII-48	CG-VIII-64	
CG-VIII-14	CG-VIII-32	CG-VIII-49	CG-VIII-67	
CG-VIII-15	CG-VIII-33	CG-VIII-50	CG-VIII-68	
CG-VIII-16	CG-VIII-34	CG-VIII-51	CG-VIII-69	

Kwatera CG-IX:Grobow wszystkich: 77, **grobow wojennych: 70.**

CG-IX-2	CG-IX-21	CG-IX-36	CG-IX-52	CG-IX-67
CG-IX-4	CG-IX-22	CG-IX-37	CG-IX-53	CG-IX-68
CG-IX-7	CG-IX-23	CG-IX-38	CG-IX-54	CG-IX-69
CG-IX-8	CG-IX-24	CG-IX-39	CG-IX-55	CG-IX-70
CG-IX-9	CG-IX-25	CG-IX-40	CG-IX-56	CG-IX-71
CG-IX-10	CG-IX-26	CG-IX-41	CG-IX-57	CG-IX-72
CG-IX-12	CG-IX-27	CG-IX-42	CG-IX-58	CG-IX-73
CG-IX-13	CG-IX-28	CG-IX-43	CG-IX-59	CG-IX-74
CG-IX-14	CG-IX-29	CG-IX-45	CG-IX-60	CG-IX-75
CG-IX-15	CG-IX-30	CG-IX-46	CG-IX-61	
CG-IX-16	CG-IX-31	CG-IX-47	CG-IX-62	oraz nowy grób z
CG-IX-17	CG-IX-32	CG-IX-48	CG-IX-63	listopada 2012 r.: –
CG-IX-18	CG-IX-33	CG-IX-49	CG-IX-64	mogiła Kosynierów
CG-IX-19	CG-IX-34	CG-IX-50	CG-IX-65	1848 r. z Junikowa
CG-IX-20	CG-IX-35	CG-IX-51	CG-IX-66	

2. **Cmentarz Wojenny Armii Czerwonej – w całości cmentarz wojenny**

Cmentarz Wojenny Armii Czerwonej (zwany też Cmentarzem Bohaterów Radzieckich) położony jest w całości na nowoutworzonej działce 1/21.

Na cmentarzu znajduje się:

- 456 nagrobków i grobowców
w tym:
 - a. pomniki na mogiłach zbiorowych:
 - i. pomnik na mogile zbiorowej jeńców rosyjskich z I wojny św.,
 - ii. pomnik na mogile zbiorowej jeńców francuskich z lat 1870/71, I wojny św. oraz 3 żołnierzy napoleońskich.
- oraz pomnik stanowiący część cmentarza wojennego:
pomnik z płaskorzeźbami i obeliskiem o wysokości 23 metrów,

Na terenie cmentarza znajdują się ponadto groby nie będące grobami wojennymi:

- a. pozostałości dawnego cmentarza starogarnizonowego:
 - grobowiec gen. Oswalda Franka,
 - grobowiec Feliksa Męciny-Krzesza
- b. oraz groby:
 - grób CBR-5-2-12 Cecylia Biernacka
 - grób CBR-5-D Koller Leon,
 - grób CBR-2-1-13 Noczewnoy Jurik (dziecko)
 - grób CBR-2-3-1 Bondar' Ludmiła Akimowna (dziecko),
 - grób CBR-3-2-1 Komarawskij Anatolij Iwanowicz (dziecko),

Plan orientacyjny Cmentarza Wojennego Armii Czerwonej

- granice cmentarza, wyznacza orientacyjnie na poniższym planie linia przerywana;
- dokładne granice obszaru określone są granicami geodezyjnymi nowoutworzonej działki 1/21, z zastrzeżeniem, że:
 - od północy obszar Cmentarza Wojennego Armii Czerwonej łączy się z kwaterami VII i VIII Cmentarza Garnizonowego, znajdującymi się również na działce 1/22,
 - od wschodu przez pas krzewów łączy się z kwaterą III Cmentarza Bohaterów Polskich, znajdującą się również na działce 1/22.



3. Kwatery i groby wojenne na Cmentarzu Bohaterów Polskich.

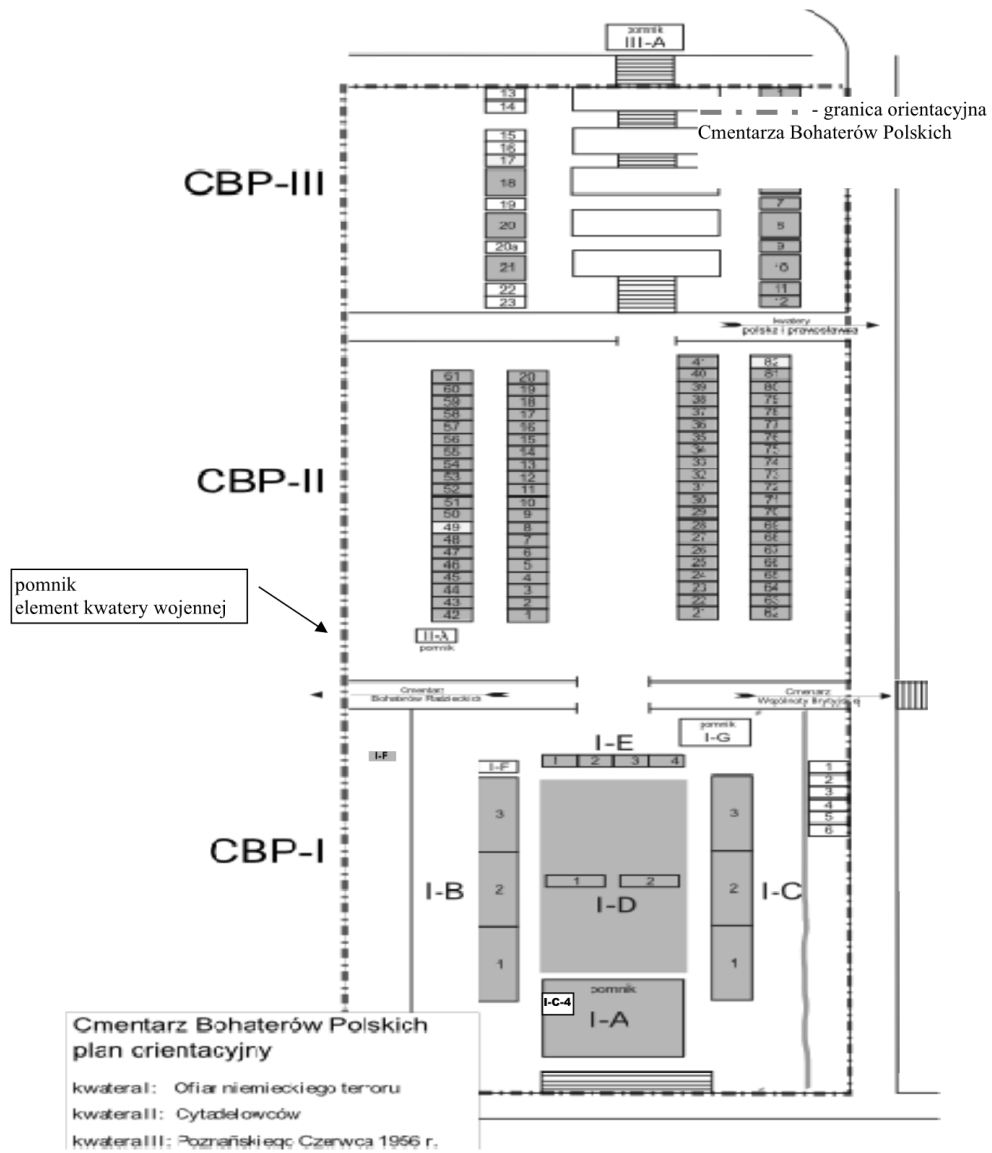
W całości teren cmentarza z kwaterami wojennymi CBP-I i CBP-II oraz 14 grobami wojennymi w kwaterze CBP-III (pomnik CBP-I-G, upamiętniający członków wielkopolskiego ZWM, którzy zginęli w walkach z antykomunistycznym podziemiem w latach 1945-1948, nie jest obiektem grobownictwa wojennego).

- Cmentarz Bohaterów Polskich graniczy od zachodu z Cmentarzem Wojennym Armii Czerwonej, a od wschodu poprzez alejkę z Cmentarzem Wspólnoty Brytyjskiej.
- Cmentarz Bohaterów Polskich położony jest w całości na nowoutworzonych działkach 1/21 oraz 1/22.
- **dokładne granice obszaru określone są granicami geodezyjnymi nowoutworzonych działek 1/21 oraz 1/22.**

Groby wojenne na terenie cmentarza:

- kwatera CBP-I - kwatera wojenna z następującymi mogiłami:
 - CBP-I-A: 1 mogiła zbiorowa 39 żołnierzy i oficerów WP - Poznań Ławica I.IX.1939,
 - CBP-I-B: 1 zbiorowa mogiła ofiar Gestapo, z Fortu VII, z więzienia przy ul. Młyńskiej, z Żabikowa,
 - CBP-I-C: 1 mogiła zbiorowa:
 - szczątki ofiar z lasów pałędzkich i rożnowskich,
 - szczątki ofiar terroru z lat 1945-1956,
 - I-C-4: grób NN żołnierza WP poległego we wrześniu 1939 r. pod Wielowsią gm. Sieroszewice
 - CBP-I-D: 2 mogiły zbiorowe:
 - 1. szczątki ofiar obozu w Żabikowie z 1945,
 - 2. ofiary terroru hitlerowskiego z woj. poznańskiego i bydgoskiego,
 - CBP-I-E: 1 mogiła zbiorowa 4 działaczy Związku Odwetu ZWZ,
- kwatera CBP-II z następującymi mogiłami:
 - kwatera z 82 grobami Cytadelowców, w tym 80 grobami wojennymi, wraz z pomnikiem „Poznaniakom poległym w walce o wolność Miasta”,
- kwatera CBP-III z następującymi mogiłami:
 - 6 mogił zbiorowych ofiar terroru hitlerowskiego,
 - 8 ofiar Czerwca 1956 r.

Szkic orientacyjny Cmentarza zamieszczony jest poniżej, groby wojenne zostały oznaczone kolorem szarym.



II. Cmentarz Komunalny – Miłostowo

1. kwatera wojskowa żołnierzy polskich (krzyże betonowe), zidentyfikowane groby wojenne z 1945 r. i jeden z 1939 r.:
 1. Słoma Aleksander
 2. Iwaszak Bronisław
 3. Pientek Władysław
 4. Rymdziony Piotr
 5. Szczepański Kazimierz
 6. Bielski Franciszek
 7. Wnuk Mieczysław
 8. Dziuk Grzegorz
 9. Grabowski Aleksander
 10. Nowogrodzki Jan
 11. Stefuńko Stanisław
 12. Zakrzewski Alfons
 13. Maćkowiak Alojzy
 14. Tarkowski Stanisław
 15. Stanisławski Kazimierz
 16. Majchrzak Maksymilian (1939 r.)

Znajdujące się w tej kwaterze pozostałe groby żołnierzy groby NN będzie można uznać z groby wojenne w przypadku ustalenia okoliczności śmierci (zgodnie z ustawą o grobach i cmentarzach wojennych z 28 marca 1933 r.).

2. kwatera żołnierzy radzieckich – 67 grobów wojennych (w tym 2 groby z 2013 roku),
3. kwatera grobów ofiar nalotu na Poznań w dniu 1 września 1939 r. z pomnikiem na mogile zbiorowej,
4. groby ofiar niemieckiego bombardowania Poznania z dnia 1 września 1939 r. (pole VI, kwatera z grobami ofiar nalotu alianckiego 1944 r.):
 - Adam Jazic lat 10,
 - Stanisława Matya lat 57,
5. mogiła zbiorowa z nagrobkiem Powstańców Wielkopolskich: Józefa Bartosza i Jana Kopy (pole-35; kwatera-2; rząd-15; numer-28),
6. grób wojenny z nagrobkiem Powstańca Wielkopolskiego Feliksa Racka (pole-KP, rząd-3 numer-2) ,
7. 2 groby ofiar Czerwca 1956:
 - Czesław Kłos (pole-7, kwatera-20, rząd-11; numer-320),
 - Henryk Grześkowiak (pole-7, kwatera-20, rząd-11, numer-319),
8. 5 mogił zbiorowych Żydów – ofiar m.in. z obozów pracy z lat II wojny światowej (obwódki betonowe, płyty z napisem),
9. grób 3 nieznanymi żołnierzy poległych w 1945 r. walkach o Poznań przy ul. Bukowskiej (mogiła obok grobów ofiar nalotu na Poznań),
10. Edward Munko (pole 11, kwatera PD, rząd 2, miejsce 16)
(podstawa - pismo IPN KŚZpNP Samodzielny Wydział Poszukiwań z dnia 7 maja 2015 r. nr pisma SWP-6022-43(2)/15, Wrocław; znak sprawy w WUW: PS-VI.5230.49.2014.4),
11. mogiła zbiorowa 21 osób: ofiary bombardowania Poznania 1.09.1939 r. oraz prochy zmarłych w obozach koncentracyjnych (pole I, kwatera B)¹,

¹ Osoby ekshumowane w grudniu 2019 r. oraz w 2022 r. z cmentarza przy ul. Samotnej i pochowane na cmentarzu na Miłostowie we wspólnej mogile (pole I, kwatera B).

12. groby ofiar z II wojny światowej spoczywających na polu IX:

- Tadeusz Klotz (pole 9, rząd 5, miejsce 155);
- Irena i Witolda Marka Gregorowiczów (pole 9, rząd 7, miejsce 214);
- Jan Gregorowicz (pole 9, rząd 7, miejsce 213);
- Władysław Kowalewski (pole 9, rząd 5, miejsce 153);

13. groby ofiar z II wojny światowej spoczywających na polu VIII:

- Józef Przysada (pole 8, rząd 15, miejsce 28);
- Henryk Kaczor (pole 8, rząd 14, miejsce 687);
- Helena Szurpit (pole 8, rząd 15, miejsce 10);
- Katarzyna Szymańska (pole 8, rząd 15, miejsce 6)

14. groby ofiar z II wojny światowej spoczywających na polu VI:

- Agnieszka i Stanisław Wichłacz (pole 6)

III. Cmentarz Komunalny – Junikowo

5 nagrobków ofiar Czerwca 1956:

1. Kazimierz Wieczorek: pole-3; kwatera-8; rząd-7; numer-259
2. Jan Witkiewicz: pole 3 kwat. 8, rząd 7, grób nr 261
3. Feliks Niemczewski: pole-3; kwatera-6; rząd-7; numer-259
4. Stanisław Kołdon: pole-10; kwatera-2; rząd-4; numer-106
5. Jerzy Przybylski: pole-10; kwatera-2; rząd-4; numer-96

Zestawienie grobów, kwater i cmentarzy wojennych na terenie Miasta Poznania.**Cmentarze parafialne***stan z dnia 14.01.2025 r.***Spis treści**

I.	Cmentarz Parafialny – Górczyn:	2
II.	Cmentarz Parafialny przy ul. Bluszczowej (Dębiec)	2
III.	Cmentarz Parafialny przy ul. Morasko.....	3
IV.	Cmentarz Parafialny przy ul. Braniewskiej / Lubowskiej.....	3
V.	Cmentarz Parafialny przy ul. Lutyckiej i Szczawnickiej	3
VI.	Cmentarz parafii św. Stanisława Kostki w Poznaniu, ul. Łowmiańskiego	3
VII.	Cmentarz Parafialny, ul. Głuszyna 161	3
VIII.	Cmentarz Parafialny przy ul. Nowina 1 (Jeżyce).....	4
IX.	Cmentarz Zasłużonych Wielkopolan.....	5

I. Cmentarz Parafialny – Górczyn:

1. grób z prochami ofiar zbrodni okupanta niemieckiego z lat 1939-1945;
2. grób z prochami ofiar zbrodni okupanta niemieckiego z lat 1939-1945;
3. grób zbiorowy Powstańców Wielkopolskich 1918/1919 z pomnikiem;
4. nagrobek ofiary bombardowania Poznania 1.9.1939 r. :
- Marian Ziętkowiak (kwatera-VPF; rząd-26; numer-3);
5. 1 grób ofiary Czerwca 1956:
- Leon Klój (kw. IPb, rz. 6, gr.13),
6. Grób cywilnych ofiar walk o Poznań (kwatera-IIP; rząd-23; numer-36);
7. Grób Tadeusza Skórki (kwatera-IIIIL; rząd-26; numer-40)

II. Cmentarz Parafialny przy ul. Bluszczowej (Dębiec)

1. grób ofiar bombardowań Poznania z września 1939 r.:
- grób Jana Pawlaka (kwatera IV-F, rząd 3 miejsce 6);
2. 2 nagrobki z prochami ofiar niemieckich obozów koncentracyjnych:
- grób Wincentego Golusa (kwatera NU, rząd 2, miejsce 4),
- mogiła zbiorowa urn z prochami 10 ofiar niemieckich obozów koncentracyjnych (kwatera I-K, miejsce 5/6/7);
3. 8 nagrobków ofiar II wojny światowej (1945 r.):
- Władysław Polody (kwatera NE, rząd 16, miejsce 17),
- Michał Majchrzak (Kwatera NE, rząd 16, miejsce 16),
- Józef Kozielski (NE, rząd 30, miejsce 11),
- Rozalia Kasperska (Kwatera NE, rząd 19, miejsce 6),
- Henryk Głogiński Kwatera NE, rząd 16 miejsce 12),
- Józef Franke (Kwatera NE, rząd 18, miejsce 9,
- Janina Franke (Kwatera NE, rząd 18, miejsce 10),
- Józef Chudzicki (Kwatera NE, rząd 32, miejsce 2);
4. 5 nagrobków ofiar Czerwca 1956:
- Henryk Błażejczak (NM , 17, gr. 2),
- Czesław Jackowski (NM, 19, gr. 27),
- Roman Jankowski (NM , 17, gr. 12),
- Henryk Nowicki (NM , 17, gr. 6),
- Bogdan Sobalak (NM , 17, gr. 7).

III. Cmentarz Parafialny przy ul. Morasko

groby wojenne poległych w lutym 1945 r. w walce z żołnierzami niemieckimi:

1. Jan Maczugowski (nagrobek z piaskowca);
2. Marian Wawrzyniak (nagrobek z piaskowca);
3. Grzegorz Djaczenko (nagrobek z piaskowca);
4. Stanisław Godyniak (nagrobek z piaskowca);
5. Józef Krajewski (nagrobek z piaskowca);
6. Leon Ergang (nagrobek z piaskowca);
7. Stefan Błażejowski. (nagrobek granitowy)

IV. Cmentarz Parafialny przy ul. Braniewskiej / Lubowskiej

1. 1 nagrobek ofiary bombardowań Poznania z września 1939 r. :
- Anna Kirschke (kw. II / nr 73).

V. Cmentarz Parafialny przy ul. Lutyckiej i Szczawnickiej

1. 1 nagrobek ofiary Czerwca 1956: Roman Bentke (pole Św. Michała, rząd 5).
2. 1 nagrobek ofiar II wojny światowej: Stanisław Juska, Bronisław Juska (Kwatera Dzieciątka Jezus, rząd 7, miejsce 2)

VI. Cmentarz parafii św. Stanisława Kostki w Poznaniu, ul. Łowmiańskiego

1. grób zbiorowy żołnierzy Armii Czerwonej (nagrobek granitowy) - kwatera P, rząd 25, miejsce 52;
2. grób ofiary II wojny światowej Aleksandra Walkowiaka – kwatera C, rząd 7, miejsce 1.

VII. Cmentarz Parafialny, ul. Głuszyna 161

1. grób powstańca wielkopolskiego Franciszka Styzińskiego (pole B, kw. 1, rz. 6, gr. 20),
2. grób powstańca wielkopolskiego Jana Kozłowskiego (pole B, kw. 1, rz. 5, gr. 16).

VIII. Cmentarz Parafialny przy ul. Nowina 1 (Jeżyce)

1. 2 groby żołnierzy z września 1939 r.:
 - NN (kwatery-P, rząd-82),
 - Kazimierz Sroka (kwatery-P, rząd-82, numer-1);
2. 1 nagrobek poległego 26 lutego 1945 r. :
 - Marian Korach kwatery-B; rząd-1; numer-64);
3. mogiły ofiar bombardowań Poznania z września 1939 r.:
 - nowe nagrobki z piaskowca:
 - (kwatery rząd numer)
 - L 47 41 ELEONORA KAATZ
 - L 53 42 FELICJA ŻYNIOWICZ
 - P 83 14: MARIANNA GONDECKA
 - P 84 24: STANISŁAWA KUREK
 - P 84 25: NN
 - P 84 26: NN
 - P 84 27: NN
 - P 84 28: KAZIMIERZ ANDRZEJEWSKI
 - P 84 30: KATARZYNA LECIEJEWSKA
 - P 84 32: JÓZEF DEHMEL
 - P 84 33: WŁADYSŁAW KLASZCZYŃSKI
 - P 84 34: EDWARD JEZIERNY
 - P 84 35: NN NN
 - P 84 36: ADAM GDOK
 - P 84 37 STANISŁAWA STEFANIAK
 - P 84 38 HENRYK WYSOCKI
4. 2 nagrobki ofiar Czerwca 1956:
 - kw. L, rz. 47, gr. 5: Andrzej Hoppe,
 - kw. L, rz. 86, gr. 13: Ireneusz Sikora,
5. nagrobki ofiar II wojny światowej (1945 r.)
 - Bolesław Aleksandrowicz (kwatery P, rząd 13, miejsce 13);
 - Franciszek Maniecki (kwatery P, rząd 12, miejsce 18);
 - Helena Stefańska (kwatery L, rząd 55, miejsce 17);
 - Irena Małecka zd. Paszkiewicz (kwatery P, rząd 11, miejsce 3);
 - Maria Jędrzejczak zd. Paszkiewicz (kwatery P, rząd 11, miejsce 2);
 - Michał Gensler (kwatery P, rząd 12, miejsce 20);
 - Stefan Olsztyński (kwatery P, rząd 12, miejsce 55);
 - Tadeusz Czajka (kwatery P, rząd 12, miejsce 23);
 - Tadeusz Krzyżaniak (kwatery P, rząd 46, miejsce 18);
 - Tomasz Klose (kwatery L, rząd 25, miejsce 10);
 - Wacław Kolański (kwatery P, rząd 11, miejsce 58);
 - Władysław Wawrzyniak (kwatery P, rząd 12, miejsce 35).

IX. Cmentarz Zasłużonych Wielkopolan (Wzgórze św. Wojciecha)

1. 2 groby z okresu II wojny światowej:
 - Władysław Pilarski (kwatery 1, miejsce 34)
 - Olgierd Kudrewicz (kwatery 2, miejsce 20).